

OBRтни VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRтни VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo obrtništva Dravske banovine.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Borštnikov trg šte. 1.

Neurankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Stev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 24. decembra 1931.

Štev. 50.

Božična razmišljanja

Božič je čas, ko vsak človek misli na svoje najdražje. Tradicionalno vkošenjen običaj, ki že dve tisočletji vodi človeštvo iz vsakdanjih borb, razočaranj in truda v varno zavetje božičnih misli na sveti večer.

Tudi mi, tovariši obrtniki, mislimo danes na naše najdražje, na našo obrt in na njen pokret, na naše najsvetejše — ideje po obrtniški osamosvojitvi izpod nesorodnega tujega vpliva, ideje, ki naj nam ta Božič zasveti kakor večna lučka naše nove in lepše bodočnosti na temeljih dosedanjega dela in naših izkušenj.

Zamislimo se v mir in pokoj božične noči ter se vrnimo v duhu nazaj k dogodkom tekočega leta, ki deloma težijo naše misli kakor ostanki težke in neodločene borbe, ki na drugi strani vendarle z vso gotovostjo prerokujejo lepše dni ter nam vlivajo na sveti večer v srca tolažbo, da brez borbe in brez velikih moralnih in materialnih žrtev ni bilo ne narodne svobode in je tudi ne bo med nami obrtniki z ozirom na naše težnje po samoodločbi.

Dolga leta je obrtnik molčal, delal in se trudil za svoj vsakdanji kruh, za obstoj lastne družine, za obstoj svojih uslužbencev, skratka za svojo obrt. Marsikdo je šel vesel na delo, s svežimi silami, poln upov na lepšo bodočnost — prijetnejše življenje. Koliko je onih, ki so dosegli svoj cilj? Malo, prav malo! Vsi še bežimo za njim, ki se nam ob vsakem koraku odmika naprej v nedoglednost in tako je vse naše delo permanentna in težka borba, boj in gonja za boljšim, koristnejšim in udobnejšim v vsakdanjem življenju. Vsakdo je hodil večino svojih potov sam brez pravega spremstva, brez drugih, ki so mu duševno sorodni, ki čutijo prav isto kot on, ki streme za istimi cilji ter jih navdajajo iste težnje. In tako je prišel obrtnik po dolgih letih do spoznanja, da ljudje istih teženj, istih ciljev, ki vodijo borbo proti istemu sovražniku, vendarle spadajo skupaj v močno organizirano enoto, ki naj v slovi zastopa enake interese in ki naj se v borbi z zemljo in škodljivimi ter obrtništvu nasprotujočimi silami osvobodí vseh drugih priveskov, ki so mu navidezno ponudili obe roke, v resnici pa više na njem le kot ovirajoča, cokla.

V letu 1931. pa je vzrastlo med nami nekaj, kar smo do tedaj v vseh generacijah pogrešali, našo pravo notranjo življenjsko silo, obrtniško samozavest. Krinke na obrazih naših »velikih prijateljev« so pod vplivom te sile pričele obledevati in počasi je izpod njih proniknila resnica, gola, čista, a vendar tako umazana resnica, da smo se obrtniki zgrozili. Klic po osamosvojitvi v lastnih samostojnih obrtniških zbornicah nas je prebudil iz mrtvila desetletij v katerem nas je tolažila leta in leta zbornica za TOI z lepimi, a praznimi obljubami ter na drugi strani ob vsaki priliki pokazala v največji meri le s pompoznimi zunanji gestami svoj interes za obrtništvo, brez globokejše in stvarnejše vrednosti zani.

V svoji idealni težnji po združitvi vsega jugoslovanskega obrtništva v enotno, brezkompromisno in samoodločujočo družino, si moremo danes na božični večer odkrito in brez slabe vesti pogledati drug drugemu v oči v zavesti, da je naša borba v gornjem pravcu edinele stremljenje po čisti nepotvojeni resnici in pravici, ki nam je zakonsko dana in zajamčena.

Ko smo pred letom dni pregledali svoje delo, smo mogli še s ponosom gledati na slovo v svojih vrstah in niti

na um nam ni prišlo, da bi med letom odpadel od naše skupnosti marsikdo izmed onih, ki jim je bilo pred letom vprašanje obrtniške osamosvojitve in samozavesti še najvišji cilj. Res smo s tem izgubili kvantitativno mnogo, kvalitativno pa smo neprimerno pridobili s kremenitim značajem onih, ki so ostali najvišjim smotrom obrtništva zvesti, in na katere moremo tem bolj trdno zgraditi svojo bodočnost. Nihče naj si radi tega ne ustvarja iluzij, da bomo kdaj menjali svoje nazore in svoje prepričanje, ker imamo dovolj jamstva za to v skalnatih značajih naših voditeljev, katerim, poudarjamo ponovno, ne gre in ne pojde nikdar za osebne koristi, pač pa samo za uveljavljenje pravic, ki gredo obrtniku po vseh moralnih in tudi po novem obrtnem zakonu.

Dobro nam je še v spominu, kako smo se v polpreteklem času še vsi skupaj razgovarjali o važnih točkah, ki naj jih vsebuje novi obrtni zakon. Vsi smo si bili v teh temeljnih in za obrtništvo življenjsko važnih vprašanjih edini in baš oni, naši tedanji voditelji, ki so pozneje odpadli, so brezkompromisno vztrajali na teh zahtevah. — Danes pa moremo z obžalovanjem ugotoviti, da novega obrtnega zakona, ki vsebuje njihove lastne predloge, niso prav nič kaj simpatično sprejeli. Ta logika nam med ljudmi, ki ob vsaki priliki poudarjajo kremenitost svojih značajev, ni razumljiva, ker je novi Obrtni zakon brezdvomno eden najboljših, kar jih imajo moderne države, in s katerim se naša upravičeno lahko ponasa. Kar pa je načelne važnosti za nas, je

določba tega zakona, ki daje obrtniku pravico neoviranega samoodločevanja v njegovih neodvisnih zbornicah, kar se je od gotovih strani namenoma hotelo obrtniku prikriti, odnosno nepravilno razlagati.

V očigled božičnemu razpoloženju se čutimo dolžni na tem mestu, ki je edino še glasnik svobodne volje slovenskega dela jugoslovanskega obrtništva, izreči iskreno zahvalo vsem činiteljem, ki so nam v težki borbi za naše ideale nudili izdatne moralne podpore, katera nas je, izvirajoča iz volje velike večine jugoslovanskega obrtništva, toliko okrepila, da smo mogli vztrajati v našem delu. Predvsem gre tu velika zahvala našim bratom Srbom in Hrvatom, ki hočejo tudi v bratski ljubezni in nesebičnosti zagotoviti sloveskemu obrtniku prostor na solncu.

V kolikor smo bili deložni vsestranske podpore od bratov in činiteljev izven meja naše ožje domovine, v toliko nam je nedostajalo podpore na domačih tleh, saj niti nismo mogli računati na objektivnost in pravičnost našega domačega časopisa

Kljub vsem tem nedostatom in oviram pa ne izgubljam niti najmanj vere v zmago obrtniške samozavesti, ker nam dejanski stan že sam daje največje moralne pobude, da je treba delovati in vztrajati s podvojeno silo na najkvalitetnejšem življenjskem vprašanju obrtništva — obrtniški osamosvojitvi.

Tako lahko danes ugotavljamo, da baš ta neobjektivnost in rezerviranost časopisa do našega pokreta tvori glavno oviro, da ne prodre misel jugoslovanskega obrtniškega edinstva in osamosvojitve v najširše plasti našega obrtništva. Naše in splošno edino pravično

stališče k temu poglavju je, pustiti vsakemu dobremu pokretu v narodu svoboden razmah in ne nasprotno potvarjati: neobjektivnostjo resnice.

Naš list je dosledno zastopal to stališče. Dokaz temu je to, da smo v njem nudili mesta vsakemu prepričanju. Ako pa so se vsi tega poslužili, to je seveda drugo poglavje. Enako bi mi to, kar slova na najprimitivnejših temeljih nepristranskega izražanja misli, pričakovali tudi od našega dnevnega časopisa, ki noče vzeti v poštev dejstva, da bo mogoča obrtniška bodočnost, zgrajena na drugih temeljih kakor danes.

Posebej moramo pri tej priliki poudariti, da so našemu pokretu specialno naklonjeni najmerodajnejši krogi našega gospodarstva iz obeh naših prestolnic — Beograda in Zagreba — in s tem tudi ogromna večina naših najodličnejših gospodarstvenikov.

Spričo vseh teh dejstev je naš namen povedati našemu slovenskemu obrtniku, da ni osamljen, pač pa to lahko ostane, če se bo odvil težnjam vsega ostalega jugoslovanskega obrtništva brez izjeme po osamosvojitvi v svojih lastnih in neodvisnih obrtniških zbornicah. Za to naj vsakdo postopa predvsem po svojem lastnem prepričanju ter naj ne pušči pristopa obrtniku nesorodnim vplivom, če noče nositi krivde na napakah, pod katerimi bodo trpele vse poznejše obrtniške generacije.

Če hočemo svoja božična razmišljanja pravilno zaključiti, moramo opozoriti našega obrtnika na najlepši citat našega novega »Obrtnega zakona« ki pravi dobesedno: »Obrt obrtnikom«!

Obrtne strokovne šole na tehniških srednjih šolah in novi obrtno-šolski zakon

Pred kratkim je zagledal luč sveta težko zaželeni in dolgo časa pričakovani Obrtni zakon, kateri točno opredeljuje in deli obrti v koncesionirane, industrijske, elektrotehnične, gradbene in ostale, katere nas toliko ne zanimajo, ker so navedene že itak vezane po samem zakonu na izpite.

Prav vidno mesto za dosego obrti tvorijo v tem zakonu določbe, ki točno govore, da oni, ki nima predpisane učne dobe, pomočniškega izpita in določene pomočniške prakse, ne more doseči koncesije ali polagati izpita za dosego nje. Tako urejena obrtna zakonodaja nam bo mnogo koristila, ker je s tem zajamčeno, da bo smel opravljati obrt le oni, ki je za to usposobljen. Do sedaj je bilo v tem oziru vse drugače, ker je dobil obrt tudi oni, ki je bil samo uslužben kot delavec tri leta v imenovanih strokah. Po tej dobi pa je moral imeti še gotovo prakso in tako je dobil večkrat nesposoben, nepravilno izučen pomočnik in nestrokovno izšolan človek koncesijo za opravljanje del, nai si bo v eni ali drugi stroki, ki je danes zanjo predvideno vse mogoče.

Posebnost v tem oziru pa tvorijo v novem zakonu strokovne obrtne šole, katerih pomen je potisnjen na nekako svojo točko, ker ni nikjer točno opredeljeno stališče zakonodavca z odnosom na te šole in ugodnosti absolventov teh šol za pridobitev obrti. Poudarjamo to posebno s tega stališča, ker zakon sam je namenjen le obrtnikom. Vidnega mesta in ugodnosti za absolvente strokovnih šol, kot so n. pr. pri nas priključene Tehniški srednji šoli v Ljubljani pod imeni stavbna delovodska šola, strojna delovodska šola, elektrotehnična delovodska šola in mizarstvo-strugarska del. šola, katerih pouk traja po dve leti celodnevno, pa ni videti nikjer. Opozorjamo na te oddelke vse, ki jih še ne po-

znajo in jih zaradi tega tudi ne znajo ceniti. Absolvent take šole mora biti pravilno izučen obrti, imeti obrtno-nadaljeval. šolo, nakar šele lahko poseča tako šolo. Seveda je pa mogoče sorejti šoli tudi druge prosilce, ki so bili zaposleni v strokah samo kot delavci, samo če se izkažejo, da so prebili v njej tri leta. Ravno to dejstvo, da sme šola sprejeti tudi pomožne delavce imenovanih strok je mnogo zelo mnogo škodilo tudi njih ugledu, na drugi strani pa tudi pravicam in ugodnostim absolventov, ki so bili pravilno izučeni in obiskovali obrtno - nadaljevalno šolo preje, ko so vstopili v tako šolo. V prvih letih po vojni se je zelo pazilo, da se je sprejelo le pravilno izučene obrtne pomočnike, ki so nato tudi z uspehom dovršili šolo in se danes že udeležujejo kot ugledni obrtniki ali delovodje in slično.

Zaradi ugodnosti moramo ponovno naglasiti in zaradi res temeljitega izučanja na teh šolah praktično in teoretično so prvi absolventi teh šol bili prepričani, da imajo v njih svojo dovršenost za svoj poklic, ki jim je zajamčen ravno s tem, ker so dobili tako podlago v šoli, da se jim je mogoče uspešno udeleževati v obrti, industriji ali kjer bi bilo na odgovornem mestu. Veliko primerov nam potrjuje dejstvo, da so na mnogih mestih kot ugledni obrtniki ali slično uslužbeni ali se udeležujejo samostojno ravno absolventi goraj naštetih šol v vsestransko zadovoljnost predpostavljanih in zastopajo tudi kot taki ugled šole uspešno, katero so absolventi v svesti, da jim le ona more nuditi, kar potrebujejo za življenje.

Ko smo obdelali tako to plat praktične koristi šole, naj bo dovoljeno, da še tem potom zainteresiramo vse merodajne kroge za absolvente teh šol z ozirom na Obrtni zakon, kjer se jim naj nudi še

vidne ugodnosti pri pridobitvi samostojnega izvrševanja obrti in jim nudi tudi prednosti. Ker pa danes ni v zakonu še tega, pričakujemo, da se bo z uredbami in pravilniki še vse to izpopolnilo, istotako upamo, da bo zakonodavec tudi v zakon sam vstavil še kak paragraf, ki bo špecijelno obravnaval odnose absolventov strokovnih delovodskih šol z ozirom na prednosti in obseg pridobitve obrti.

Zadnje bo pa še temeljito lahko podprl obrtno-šolski zakon, ki je že v prvih obrtjih, kjer bo točno in vsestransko zajamčena korist absolventov obrtnih šol pridobljena z njih absolviranjem. Prepričani smo, da bodo merodajni faktori ukrenili vse potrebno, da se zagara tem šolam sloves, kot so ga imele, kar bo pa mogoče le, ako bodo tudi sprejemni pogoji za te šole točno določeni in se bo v šolo sprejelo le učence, ki popolnoma odgovarjajo zahtevam in bodo kos učni snovi, ki je predpisana za oddelke delovodskih šol. Absolventi bodo pa tudi hvaležni, ako se jim zopet zagotovijo one ugodnosti, kot so jih imeli. Naša obrt in gospodarstvo bo pa pridobilo tudi prepotrben, dobro kvalitativen naraščaj.

Iz uredništva.

Ob zaključku lista smo prejeli še par dopisov, ki pa jih žal radi pomanjkanja prostora v božični številki ne moremo objaviti. Zelo žal nam je posebno za članek iz Štajerske, kateri bo sigurno odprl marsikomu oči. Prinesemo ga v prihodnji številki.

Ponovno pa prosimo vse cenjene dopisnike, da nam pošljejo vsaj do vsakega torka zvečer svoje članke. Poudarjamo pa, da bomo vse osebne napade brez izjeme brezobzirno črtali, kar naj dopisniki upoštevajo, ker nam je mnogo na tem, da ostane list objektivni.

Plenarna seja zbornice za TOI v Ljubljani

Ljubljana, 19. decembra.

Danes ob devetih se je vršila plenarna seja Zbornice za TOI, ki je trajala do 13.15.

Poročilo predsednika

Sejo je otvoril predsednik Ivan Jelačin, ki je ugotovil, da je prisotnih 44 članov zbornice. Pozdravil je zastopnika banske uprave dr. Rudolfa Marra in sporočil, da je bil 5. decembra na seji določen naslednji vrstni red predsednikov: g. Dragotin Hribar, Engelbert Franchetti, Konrad Elsbacher. Za overovatelja zapisnika je imenoval Ambrožiča in Golčarja.

Nadalje je poročal o plasiranju naših izdelkov na inozemskih tržiščih, ki je postalo do skrajnosti otežkočeno.

Poročal je tudi o konferenci zbornice, ki jo je sklicala ljubljanska zbornica in se je vršila 27. m. m.

Po drugih zadevah in poročilih je prišel poročevalec tudi na

Obrtniške zadeve.

Tudi v obrtništvu je preteklo leto prineslo hudo gospodarsko preizkušnjo, ki je zadela vse stroke obrtništvu brez razlike. Po mestih in industrijskih centrih trpi obrtništvu zaradi hudega pomanjkanja naročil bodisi od delavskih slojev ali od meščanstva. Še težji pa je postal položaj podeželskega obrtnika, ki je odvisen od naročil in plačilne zmožnosti kmeta. Vzporedno z vedno večjim pomanjkanjem naročil, se opaža tudi stalno nazadovanje cen obrtniškim izdelkom. Težak položaj obrtništvu poslabša še posebno pomanjkanje inozemske konkurence. Čevljarstva stroka n. pr. ni prizadeta samo zaradi uvoza čevljev, temveč so ji pričele odvzemati delo tudi številne Bat'ove popravilnice. Zbornica je s posebno spomenico opozorila trgovniško ministrstvo na nevezdržnost položaja in je prosila, da se Bat' ne dovolji otvarjanje mehaničnih popravilnic za čevlje. Pobijanju neljalne konkurence in šušmarstva je posvečala zbornica posebno pažnjo. V pogledu tehnične izpopolnitve obrti moramo v preteklem letu zaznamovati znaten napredek. Moderni izpopolnitvi mizarjskih delavnic so sledile tudi druge stroke. V mnogih kovinarskih obratih se instalirajo pogonske naprave, ki bistveno olajšujejo delo in povečujejo kapaciteto pri relativno zmanjšani režiji ter omogočajo večjo preciznost izdelave.

Od stanovskih organizacij je bilo v preteklem letu v zborničnem okolišu 178 obrtnih in 54 gostilničarskih združenj, 2 zvezi obrtnih združenj, 2 zvezi gostilničarskih združenj in novoustanovljena zveza čevljarjskih združenj. Novi obrtni zakon prinaša glede združnih organizacij spremembe. Predvsem je treba opozoriti, da se razen redkih izjem, po 9. marcu prihodnjega leta ne bodo mogle več ustanavljati strokovne zdruge. Statistika glede obrtnih nadaljevalnih šol kaže, da smo letos imeli 94 obrtnih nadaljevalnih šol s 329 razredi, 6830 učenci in 433 učitelji. Z novim obrtnim zakonom se postavlja enoten temelj obrtno nadaljevalnemu šolstvu. Zbornica je v tekočem letu podelila obrtno - nadaljevalnim šolam 160.000 Din podpore.

Pred zaključkom svojega poročila se je predsednik zahvalil vsem gg. zborničnim članom, ki so poslali informativna poročila glede položaja v trgovini, industriji in obrti. Med temi poročili je med drugim zanimivo ono podpredsednika Konrada Elsbacherja, ki je ugotovil, da so mezde delavcev v Trbovljah, ki so znašale v dobi od 15. februarja do 15. novembra 1929, še nad 51 milijonov Din, nazadovale v istem razdobju 1. 1930 na 28 milijonov Din. Zanimive podatke je sporočil tudi predsednik Osrednje sekcije lesnih delavcev pri Zvezi trgovskih gremijev g. inž. Joško Kobi o padanju izvoza lesa.

V zvezi s poslovnim poročilom omenja zbornični predsednik, da je skoro brez izjeme razvoj prilik pokazal, da so bili zbornični nasveti, opozorila in predlogi umestni, pravilni in koristni. Zato nam je mnogokrat toliko težje, če se tak opozorila ne upoštevajo. Želi, da bi postalo z ozirom na krizo sodelovanje zbornice kot gospodarskega parlamenta pri vseh ukrepih vlade v bodoče čim najintenzivnejše, kar bo le na korist pravilni rešitvi težkih gospodarskih vprašanj.

Končno je poročal še g. predsednik o proračunu za prihodnje leto.

Proračun za l. 1932.

O zborničnem proračunu za l. 1932 je poročal zbornični predsednik g. Ivan Jelačin. Proračun, kakor ga je sestavilo predsedstvo v sporazumu s finančnim odborom, izkazuje Din 3.518.787 potrebščine, ki se naj pokrije z blagajniškim ostanikom Din 745.510 in 10% doklado. Dokladni odstotek je ostal torej neizpremenjen, daši bo pri zmanjšani izmeri osnove donasala izdatno manj nego prejšnje proračunsko leto. Da je mogla ostati doklada neizpremenjena, je zbornica svojo potrebsčino zmanjšala za Din 411.944.

Pri poročilu o proračunu ugotavlja predsednik, da je seja finančnega odseka pretresla vse predloge glede proračuna in nato proračun soglasno odobrila. Proračun je sestavljen po načelih varčnosti, ker v teh težkih časih mora zbornica javni upravi in samoupravnim jedincem z dobrim vzgledom pokazati potrebo štednje z javnim denarjem.

Dosledno izvajajoč to načelo, je zbornica potrebsčino, ki je znašala za l. 1930 še Din 4.951.992 znižala za l. 1931 na Din 3.930.731 in za l. 1932 predlaga, da se zniža na Din 3.518.787 tako, da je namram l. 1931 za Din 411.944.

Po teh izvajanjih dovolite, da vam v imenu finančnega odbora stavim sledeče predloge ter vas prosim za soglasno sprejetje.

1. Zbornični proračun za leto 1932 se določa:

s potrebsčino	Din 3.518.787.—
s pokritjem	» 3.601.330.—

torej s presežkom Din 82.543.—

2. Da se doseže proračunsko pokritje, je pobirati v letu 1930 na podlagi zakona z dne 2. julija 1930 l. br. 20.367-0 o odmerjanju in pobiranju doklad na posredni davek trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornic (»Službene Novine« z dne 11. julija 1930 br. 155-LVIII) 10% doklado od osnovnega davka na dohodek od podjetij, obratov in poklicev, kakor tudi od osnovnega davka na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov ter od minimalnega davka po 1,2%, ki ga morajo po čl. 86, drugi odstavek zakona o neposrednih davkih pod gotovimi pogoji plačevati podjetja, ki so zavezana javnemu polaganju računov.

Proračun je zbornica soglasno sprejela.

Kritike o zborničnem proračunu ne moremo izreči, ker nam niso znane podrobne postavke. Upamo pa, da bomo dobili podroben proračun ter ga bomo prebrali, ker vemo, da čitatelje našega lista prav podroben proračun izdatkov zanima.

Znižanje davčnih dajatev za male obrtnike

O znižanju davčnih dajatev za male obrtnike je poročal zbornični svetnik g. Jakob Zdravec iz Središča. Po uradni statistiki je znašal na področju bivše Slovenije predpis dohodnine v letu 1928, v celoti Din 13.077.363,22, dočim je znašal leta 1929, predpis na dopolnilnem davku Din 23.740.517,56, torej nad 10 milijonov več, kakor je znašala vsa dohodnina za leto 1928. Glavni povod za to ogromno razliko je v tem, da se je dohodnina pobirala samo od dohodkov, ki so presegali davčni minimum 12.000 dinarjev, dočim dopolnilni davek, daši ima po svojem bistvu značaj izrazito dohodninskega davka, razen pri zemljariji, ne pozna davčnega minimuma, ki je eden glavnih pogojev za pravično razdelitev dohodninskega davka.

Poroč. konkretno predlaga: Zbornica predlaga izpremembo sledečih členov zakona o neposrednih davkih:

1. Členu 56, št. 2 naj se doda: »Na skupni čisti dohodek, ki ne presega 20 tisoč dinarjev, se dopolnilni davek ne plačuje.«

2. Člen 42 naj se glede tretje skupine dopolni sledeče: . . . obrtniki, ki se pretežno bavijo s proizvajanjem in predelovanjem sirovin, katere jim dajejo naročniki sami, naj se uvrste v III. davčno skupino.

3. Člen 32., št. 15 naj se v prvem odstavku popolni sledeče: Isto ugodnost, kakor kmetovalci, naj uživajo tudi obrtniki in trgovci, čijih dohodki za odmero pridobnine v predloženem letu niso bili ocenjeni preko 20.000 Din.

Čl. 34., št. 4 se dopolni nastopno: Prijave najemne vrednosti za prostore hišnega lastnika se smatrajo za pravilne, ako ni prijavljena vrednost za več nego 30 odstotkov nižja od krajevne običajne najemnine za podobne ali slične prostore.

Delovanje zavoda za pospeševanje obrti

Podrobno poročilo o delovanju zavoda za pospeševanje obrti je podal zbornični tajnik dr. Pretnar.

Zavod je osredotočil svoje delo na prirejanje strokovnih tečajev, podpiral pa je tudi tečaje drugih organizacij, prirejal je poučne ekskurzije obrtništvu, skrbel za izdajo strokovne literature ter popiral založbo učnih pripomočkov za strokovni pouk. Strokovnih tečajev je priredil 23, ki se jih je udeležilo 599 udeležencev. Z največjimi zneski je podprl devet tečajev drugih korporacij. Zavod je priredil tudi tri filmska predavanja o avtogenem varjenju in obdelavi kovin, predavanje o preizkušnji gradbenega materiala, tri predavanja o moderni reklami, eno predavanje o železobetonu ter večje predavanje gospodarskega značaja. Zavod je letos podelil v 27 primerih podpore za strokovno izpopolnitev v inozemstvu. Za strokovno izobrazbo in poučna potovanja je podelil podporo v 11 primerih. Tudi v bodoče namerava zavod prirejati razne tečaje za tehnično izpopolnitev obrtništvu. V poštev prihajajo nadaljnji tečaji za avtogeno varjenje, ki bi se izpopolnili v smeri specializacije. Za kovinarje bi prišel v poštev tečaj za centralno kurjavo in vodovodne instalacije.

Priredi naj se tudi tečaj za elektrotehniko, nadalje za popravila avtomobilov ter za obratovanje z elektromotornimi in drugimi pogonskimi stroji. Razen tega bo skrbel, da se prirede potrebni tečaji tudi za druge obrtne panoge. Zelo potrebna je izpopolnitev obrtništvu s komercialnimi tečaji, pri čemer prihajajo predvsem v poštev knjigovodski in kalkulacijski tečaji s splošnim učnim programom.

Poročilo tajnika dr. Pretnarja je bilo sprejeto z živahnim aplavzom, nato je

Zborovanje Splošne zveze obrtnih združenj v Mariboru

Maribor, 16. decembra.

Preteklo nedeljo so se na poziv mariborske Splošne zveze obrtnih združenj zbrali v mariborski mestni posvetovalnici v zelo lepem številu zastopniki obrtnih združenj zveznega področja poleg mnogih obrtnikov, ki so se zborovanja udeležili zgolj zaradi zanimive razprave. Zbor je bil sklican v glavnem zaradi informacij obrtništvu o vsebini novega obrtnega zakona. Dodatno pa je bilo še poročilo o važnih davčnih vprašanjih. Predsedoval je zborovanju zvezni predsednik g. Bureš, prisotni pa so bili med drugimi tudi finančni inspektor g. Sedlar, mestni načelnik dr. Lipold, narodni poslanec g. Krejči, obrtnozadružni nadzornik g. Založnik, konsulent zbornice g. Žagar in tajnik gostilničarske zadružne zveze g. Peteln, ki so vsi izrazili zvezi in obrtništvu svoje simpatije in želi za pristrčne pozdravne nagovore živahen aplavz.

O davčnih vprašanjih s posebnim ozirom na pridobnino in na poslovno-prometni davek je podal izčrpen referat zbornični konsulent g. Žagar, nakar je zadružni nadzornik g. Založnik v enournih izvajanjih detajlno poročal o vsebini novega obrtnega zakona, primerjal posamezna nova določila s sedanjim obrtnim redom in srbskim zakonom o radnjama ter kritično opozoril na dobre in slabe posledice posameznih določil. Zborovalci so predavanjem sledili z vzorno pozornostjo in jih nagradili z navdušenim odobravanjem. Debatna je bila kratka, nakar je zvezni podpredsednik g. Zdravec predlagal resolucije, ki so bile vse sprejete soglasno. Vsebinska resolucija je naslednja:

1. Zahteva se preureditev malih obrtnikov druge in tretje davčne skupine za odmero pridobnine, črtanje dopolnilnega davka od dohodka do 20.000 Din; oprostitev zgradarine za podeželske obrtnike in znižanje osnove za odmero zgradarine v mestih in trgih za najmanj 30%

pa predsednik Jelačin predlagal, naj se odbor zavoda za pospeševanje obrti izpopolni še s članoma Ivanom Vrečarjem iz Sp. Domžal in Francem Burešom iz Maribora, kar je zbornica soglasno sprejela.

Člani davčnega reklamacijskega odbora

Predsednik je predlagal, da zbornica izvoli v reklamacijski odbor naslednje člane: iz Ljubljane gg.: Antona Rojino, Ivana Verliča in Milka Krapeža, za namestnike pa Viktorja Naglasa, Alojzija Sušnika ter Frana Iglča, a iz Maribora za člane gg.: inž. Jožeta Jelenca, Albina Novaka in Fr. Bureša, za namestnike pa inž. Vladimirja Šlajmerja, Viljema Berdajsa in Andreja Oseta, ki so bili vsi soglasno izvoljeni.

Nato so bili izvoljeni še člani v davčni odbor za mesto Ljubljano, in sicer v davčni odbor za trgovino in industrijo kot člani gg.: Jos. J. Kavčič, Anton Verbič in Fr. Kavčič; namestniki: Pav. Fabiani, Ivan Bahovec, St. Vidmar, in v davčni odbor za obrtnike g.: Josip Tomi, Jos. Rebek in Iv. Ogrin; namestniki Fil. Pristou, Jos. Turk in Jernej Ložar.

Samostojni predlogi

Pri zadnji točki dnevnega reda se je vršila še razprava o samostojnih predlogih zborničnih članov. Sprejeti so bili naslednji predlogi: 1. Predlog g. Jos. Lenarčiča glede osnovanja stalnega odseka za proučevanje in sklepanje o ukrepih za omiljenje gospodarske krize; 2. predlog g. Jakoba Zdravca glede razmer, ki so nastale po uvedbi žitnega monopola v mlinski industriji in obrti dravske banovine; 3. predlog g. Iv. Vrečarja glede dajatev avtobusnih podjetij; 4. predlog g. Eng. Franchettija glede kuluka; 5. predlogi g. Andreja Oseta glede odprave trošarinskih registrov, glede povračila trošarine na pokvarjena vina in glede davčnih in taksnih olajšav za hotelsko industrijo; 6. predlog g. Edm. Kastelica glede potniških zvez z Dolenjsko in glede znižanja tarif za les; 7. predlog g. Josipa Lavtizarja glede izletniških vlakov na Gorenjsko v zvezi z zimskim sportom; 8. predlog g. Ferda Pintarja glede znižanja minimalne kvote v poravnalnem postopanju in glede pooblastil pri carinjenju blaga; 9. predlog g. Al. Češarka glede pouka v obrtno-nadaljevalnih šolah; 10. predlog g. Josipa Ambrožiča glede dodelitve javnih dobav mali obrti; 11. predlog g. Ad. Ribnikarja glede prireditve ankete o vzrokih redukcij v industrijskih obratih; 12. predlog g. Štefana Litropa glede zaščite čevljarjskih obrti in 13. predlog g. Josipa Holija glede davčnih potrdil.

pod dejansko plačano najemnino. 2. Obrtništvu iskreno pozdravljiva vsebina novega obrtnega zakona, v kolikor novi predpisi pomenijo napredek nasproti sedanjemu stanju, nalaga pa predsedstvu zveze, da takoj ugotovi vidne pomanjkljivosti zakona, s katerimi bi obrtništvu bilo odškodovano in skuša potom noveliranja zakona nedostatke odpraviti, še preden se začne zakon izvajati. To se posebno tiče določil glede zbornic, glede zabrane strokovnih združenj in glede ustanavljanja in ustroja okrožnih odborov. Predsedstvo zveze ima tudi takoj pripraviti pravila za preureditev obrtniških organizacij glede na določila novega zakona, pri čemer naj pride do izraza predvsem solidarnost obrtništvu zveznega področja. Zborovanje je bilo vzorno pripravljeno in je poteklo v splošno zadovoljstvo v najlepšem redu.

VIII. Obrtniški PLES

se bo vršil v soboto

16.
januarja 1932

v Kazini

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Dunajska cesta šte. 31 (hiša Zidarjevih dedičev)

Telefon šte. 30—20.

Račun poštne hranilnice šte. 14.003.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavicje in garancijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Kaj je novega?

Uredništvo in uprava želita vsem naročnikom in čitateljem vesele božične praznike. Obenem se zahvaljuje vsem čitateljem in naročnikom za poslana novoletna voščila, na kar ponovno še drugje opozarjamo.

Franc Vilman. Po daljši bolezni je preminul v noči od srede na četrtek v starosti 33 let naš stanovski tovariš g. Vilman, fotograf in hišni posestnik na Jesenicah. Pokojni je bil mirna, blaga duša, skrben oče in gospodar ter splošno priljubljen. Kot fotograf je bil mojster v svoji stroki ter je užival dober sloves po vsej Gorenjski. Zapustil je zalujoče soprogo in dva mala otročiča. Bodi mu ohranjen lep spomin, težko prizadeti obitelji naše iskreno sožalje.

Za izvoz naše živine. Že nekaj dni se mudijo na Dunaju odposlanci našega ministrstva trgovine in industrije in se pogajajo z avstrijsko vlado glede ureditve izvoza jugoslovenske živine v Avstrijo v zvezi z ustanovitvijo živinske centrale na Dunaju.

K izpremembi v podružnici Zanatske banke v Ljubljani. Iz časopisnih poročil o plenarni seji zbornice za TOI v Ljubljani povzemamo, da je nastala izprememba pri vodstvu zanatske banke v Ljubljani, in je na seji neki član protestiral proti izpremembi. Iz poročila posnemamo, da je bil razrešen svoje funkcije pri tem zavodu g. Rebek Josip. Znamo nam pa niso razlogi, ki so privedli upravni odbor v Beogradu do tega koraka. Upamo pa, da bo upravni odbor že sam pojasnil stališče k temu ukrepu, ako je to sploh potrebno.

Jugoslovenskemu obrtniku v slovo. Z ozirom na že dovoljno odgovarjanje drugih odličnih listov na pisanje »Jugoslovenskega obrtnika« se nam ne zdi potrebno, da bi se tudi mi z njim spuščali v diskusije. Pač pa moramo ugotoviti le to, da na tak neobjektiven in nesrečen način pisanja sploh ne reagiramo, ker nam je dobro ime in ugled našega lista zaenkrat še posebno pri srcu. — Drugi razlog pa je ta, da se z bolnikom na smrtni postelji ne prepiraj. — Ne moremo si razjasniti motivov, ki so Zbornico privedli do tega, da iz naslova tega lista črta naziv »Jugoslovanski«.

Obrtni odsek Zbornice v Osijeku je sklenil na plenarni seji ustanoviti posebno Zbornico. V petek, dne 18. decembra se je vršila plenarna seja Zbornice za TOI v Osijeku, ki je razpravljala glede na določbe Obrtnega zakona tudi o vprašanju zbornic. Trgovski in industrijski odsek sta se postavila na stališče skupnih zbornic ter bo tako ostala skupna trgovska in industrijska zbornica, ki naj bi obsegala tudi gostilničarstvo. — Obrtniki pa so sklenili, da se osnuje posebna obrtna zbornica.

Ugleden hrvatski obrtniški list piše med drugimi tudi sledeče: »Na predlog svetnika (Zbornice za TOI v Zagrebu) g. Miloševića, obsoja obrtni odsek pisanje nekaterih slovenskih časopisov in posebno pisanje dnevnika »Jutro« v vprašanju sistema zbornic in odklanja vmešavanje s strani gospodarstvenikov z drugega zborničnega področja.«

Zagrebski in hrvatski gospodarski krogi so že podali izjave za svoje ločene zbornice. Na plenarni seji Zbornice za TOI v Zagrebu, ki se je vršila v sredo, dne 16. t. m., so podali merodajni činitelji izjave za ločene zbornice, tako za trgovino, obrt in industrijo. — Izjave so podali ugledni delavci vseh treh gospodarskih panog gg.: Rosenberg, Vladimir Arko, S. D. Aleksander in Ernest Grünwald.

Iz uglednega srbskega obrtniškega lista posnemamo iz članka »Nekoliko besed o priliki nelojalne akcije« med drugimi tudi tole: Od izdaje novega obrt.

zak. v krogih blizu uprav gotovih skupnih zbornic se od teh vrši in vodi živa agitacija ter borba na tem, kako bi uspelo, da se obrtniki ne izjavijo (kjer to še niso storili) za sistem posebnih zbornic. Posebno živa in nelojalna akcija je v Sloveniji, kjer se z vsemi silami dela na tem, da se uniči delo onih obrtnikov, kateri delajo za posebne obrtniške zbornice. — Razume se, da mi ne bi imeli ničesar proti lojalni akciji, katera bi šla za tem, da se sprejme nasprotno stališče našemu, ker smo za polno svobodo opredelitve v tem vprašanju; ali kadar se vodi neenaka borba in kadar se ljudje, ki zaštopajo naše stališče »progone«, tedaj moramo energično vstati proti takemu načinu dela.

Industrijski odsek zagrebske zbornice proti predsedniku ljubljanske zbornice. (Iz srbskega obrtniškega lista.)

Na seji industrijskega odseka Zbornice za TOI v Zagrebu, ki se je vršila dne 5. decembra 1931, je bil storjen

sklep proti izjavi g. Jelačina, predsednika ljubljanske zbornice. Ta sklep industrijskega odseka se glasi:

»Odklanja se akcija predsednika ljubljanske zbornice I. Jelačina ml. za obdržanje sistema skupnih zbornic in posebno za obdržanje skupne zbornice v Zagrebu, ker smatrajo, da je novi obrtni zakon dal polno svobodo odločitve v tem vprašanju gospodarstvenikom in njihovim organizacijam. Na polročju zagrebske zbornice za trgovino, obrt in industrijo so sklenili Zveza industrijev in industrijski odsek zbornice soglasno ustanovitev posebne industrijske zbornice v Zagrebu, in je torej na predlog tega vsekakor deklasirano, da se predstavniki drugih zbornic vmešavajo v to vprašanje in da napadajo svoje tovariše iz Hrvatske oziroma iz Zagreba na neobičajen način.«

Podpisali so to: gg. Albert Deutsch-Meceljski, Vladimir Arko, Žiga Štern, Vladimir Premrou, S. D. Aleksander, A. Metofelja in inž. R. Vrbanič.

Ivo Lah. Grafologija našega narodnega gospodarstva

(Nadaljevanje in konec)

Iz grafične slike valovanja članstva OUZD a v Ljubljani posnemamo še nadaljnje regularnosti, ki se ujema v obeh konjunktornih valih tako, da tudi ta okolnost govori za to, da bo sedanja gospodarska kriza trajala zopet 2 in pol leta. Črte, ki predstavljajo konjunktorno valovanje, sekajo od začetka do konca vsakoletno sezono. V sredini leta je sezonski val vsepovsod iznad konjunktorne črte. V začetku in na koncu leta pade sezona vsepovsod pod konjunktorno črto. Zelo zanimiva je tudi nadaljnja ugotovitev, da je sezona ob kulminaciji konjunktorne (t. j. ob prehodu gospodarskega poleta v gospodarsko depresijo) večja nego ob začetku in na koncu konjunktornega vala. Tako je sezonski val (oziroma amplituda sezonskega vala) največji v letih 1923 in 1930. Sezonski val (amplituda sezonskega vala) je najmanjša v letu 1920 in 1926. Podobne odnose med sezono in konjunkturo so opazovali tudi drugod, n. pr. v Nemčiji. Ako se oba konjunktorna vala ujemata tudi v takih področjih, potem je precej verjetno, da se bosta ujemala tudi v bolj važnih delih, t. j. v trajanju gospodarske krize.

Kljub temu je pa umestna gotova skepsa. Oba konjunktorna vala nista popolnoma enaka oziroma kongruentna. Prvi konjunktorni val (vidi sliko) narašča od začetka 1919 do sredine 1923 mnogo hitreje nego drugi konjunktorni val od začetka 1926 do sredine 1930. Prvi konjunktorni val počasneje pada od sredine 1923 do konca 1925 nego drugi od sredine 1930 dalje. Tudi vzroki obeh konjunktornih valov

so vsaj deloma različni. Naraščanje prvega konjunktornega vala se je vršilo v času povojne inflacije naše valute. Padanje prvega konjunktornega vala od sredine 1923 do konca 1925 se je vršilo v času stabilizacije naše valute. Od leta 1926 dalje, ko je nastopil drugi konjunktorni val, nismo imeli tozadevnih valutnih sprememb. Ruski dumping, kateri je brez dvoma doprinesel k sedanji gospodarski krizi (lesna industrija), se je začel šele v sr dnu 1930, t. j. ob kulminaciji drugega konjunktornega vala. Ta okolnost motijo v znatni meri preciznost napovedi konca sedanje gospodarske krize.

Razlike v obeh konjunktornih ciklih govore med drugim tudi za to, da eksistira poleg omenjenega sezonskega in konjunktornega valovanja še neko nadaljnje tretje valovanje, katerega perioda znaša po več decenijev. Ker pa imamo na razpolago samo statistiko za eno desetletje, t. j. od leta 1920 dalje, ne moremo nič preciznega navesti o tej vrsti valovanja našega narodnega gospodarstva. V nekaterih državah so opazovali dolge gospodarske cikle, ki so trajali celo po 50 let. Brez dvoma eksistira tako valovanje tudi pri nas. Iz gori citiranega odlomka »Slovenčevga« članka je razvidno, da smo imeli tako valovanje pred vojno tudi pri nas. Depresija je trajala od 1870 do 1895, t. j. 25 let. Gospodarski polet je trajal od 1895 do 1913, t. j. 18 let. Cel val je znašal torej 43 let (= 25 × 18). K temu je treba še pripomniti, da najbrže ta dolgi val še ni bil zaključen leta 1914, ko se je začela svetovna vojna.

Nič manj važni kot same ugotovitve so tudi vzroki valovanja v gospodarstvu. Sezonsko valovanje povzročajo, kakor omenjeno, letni časi. Kot vzrok sedemletnemu konjunktornemu valovanju smemo vzeti hiperprodukcijo dobrin. V času povoljnih trgovskih zvez producira industrija več nego je potreba. Ko so pa zaloge polne in ko povpraševanje na trgu pojema, se ustavi obrat, dokler se zaloge ne izpraznijo. Nato sledi zopet gospodarski polet itd.

Za našo industrijo je značilno, da se v času gospodarskih kriz ustavijo načelno samo oni obrati, ki producirajo eksistenčne dobrine (usnjarska, živilska, tekstilna, oblačilna industrija, poljedelstvo) kakor je razvidno iz statistike OUZD-a. Industrije, ki producira kulturne in luksuzne dobrine (papirna, tujska, industrija, saniteta, gospodinjstvo, poligrafija, gledališča in kino itd.) pa napredujejo tudi v času gospodarskih kriz. Isto velja za industrije, ki producirajo nov kapital (kovinska, gradbena industrija, kamenje in zemljine itd.).

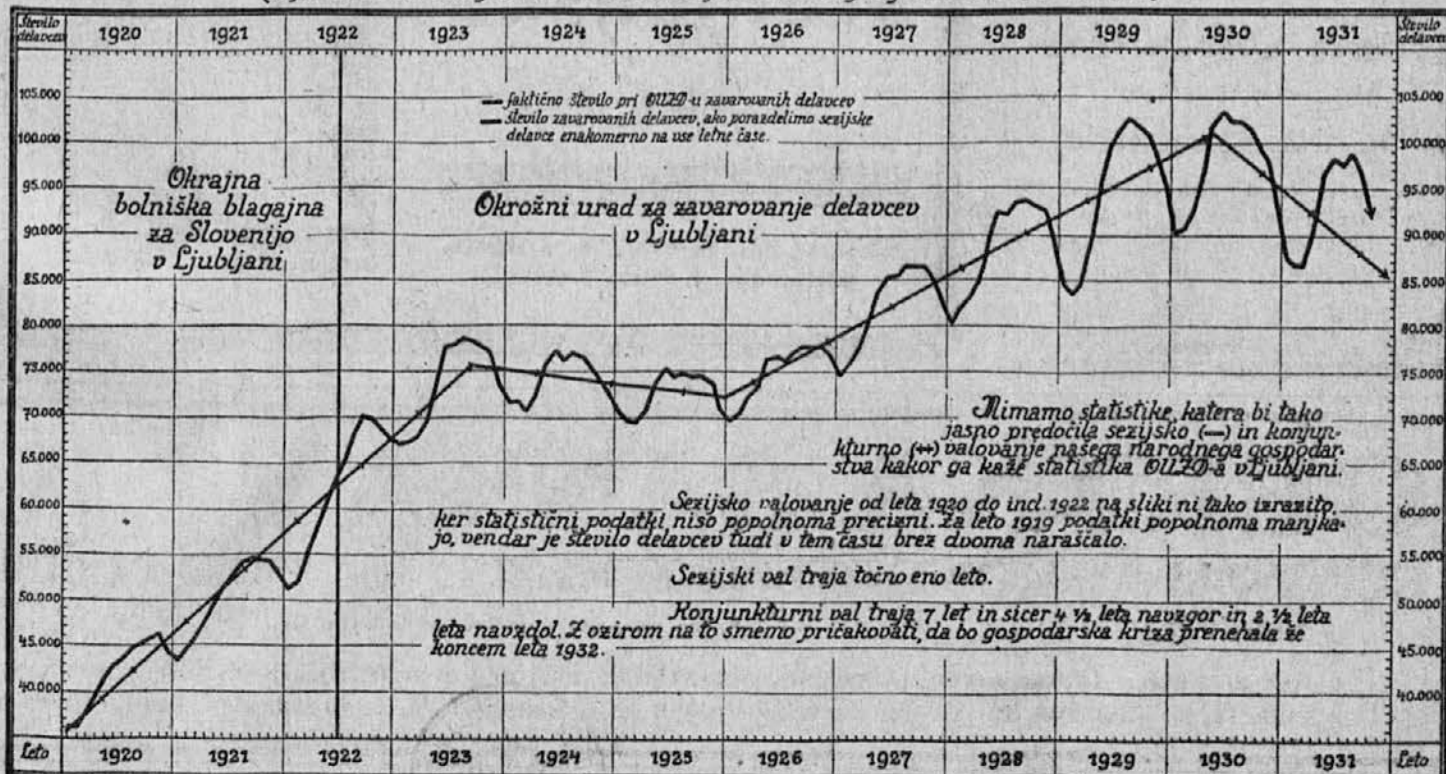
Za daljše gospodarske valove, ki trajajo po cela desetletja, pa moramo iskati vzroke v tehničnem napredku. Napredne države n. pr. Nemčija so tekom 50 let zgradile toliko železnic, da ne bo v doglednem času nobene pomembnejše potrebe po zgraditvi novih prog. Ta industrija ne more torej več napredovati. Razni izumi pa dajejo vedno nova področja za gospodarska udejstvovanja za daljšo dobo.

Ritem valovanja kakor ga tako lepo opazamo na številu zavarovancev OUZD v Ljubljani, najdemo vsepovsod ne samo v gospodarskem življenju, ampak tudi drugod. Menjavajo se letni časi, menjava se noč in dan itd. Človeški govor in vid bazira na ritmu valov. Izgleda, da je ritem valov podlaga vsakemu življenju, vsaki umetnosti in vsakemu napredku. Ritem valovanja je nekaj neobhodno potrebnega, nekaj prirojena. Vsled tega ne smemo iskati v gospodarskih krizah samo pesimizma, temveč tudi optimizma, ker za dežjem vedno solnce pride. Kljub vsem neprijetnostim naše stabilizacijske krize od sredine 1923 do konca 1925 se je ravno v tem času saniralo naše narodno gospodarstvo in ravno v tem času so se ustvarili predpogoji za gospodarski polet od začetka 1926 dalje. Z isto upravičenostjo moramo trditi, da se ravno v času sedanje stagnacije gradijo novi temelji bodočega napredka in ustvarjanja ne samo na polju našega narodnega gospodarstva, ampak tudi na polju našega državnega življenja in naše kulture. Optimizem je toliko bolj umesten, ker je pričakovati preokret gospodarske krize že koncem leta 1932. Od »svetovne poplave komunizma« smo pa še daleč.

Priloga k članku »Grafologija našega narodnega gospodarstva«

Sezonsko in konjunktorno kretanje delavcev.

(Po podatkih Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani od leta 1920 do 1931.)

Dobave

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave 10 tisoč pol smirkovega platna; do 31. decembra t. l. pa glede dobave 200 komadov stekla za brznomere in 600 komadov signalnih šip.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave materiala za bencinske svetiljke, 40.000 kg sena, 3000 m žice, 600 komadov žarnic, 50 kg amonijakove sode, 100 kg kolofonije, 100 kg sadre, 100 kg kita, 500 kg pisane bombazevine in 10 komadov pip za komprimirani zrak.

Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 8. januarja 1932 ponudbe glede dobave 500 m žičnih vrvi.

Dne 5. januarja 1932 se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu licitacija glede dobave železa. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. decembra t. l. ponudbe glede dobave telefonskega kabla in kabelskih končnikov. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 670 komadov prašnic. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave krovne ledenke.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. decembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg drobne koruze; do 4. januarja 1932 pa glede dobave 350 kubičnih metrov Ruberoid-lepenke in 100 kg Ruderoid-lepila. — Dne 29. decembra t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 4000 kg masti; dne 4. januarja 1932 pa glede dobave pisarniškega materiala.

Oddaja zakupa zemljišča v svrhu zgradbe bufieta na postaji Ugrinovci se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. januarja 1932 pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg petroleja.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 2500 kg tračnikov.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg mila.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg portlandcimenta, 30 plošč pločevine, 1100 komadov vijakov in matic ter glede dobave 30 komadov vodokaznih stekel.

Prodaja. Dne 31. decembra t. l. se bo vršila pri I. oddelku Zavoda za izradu vojne odeže v Sarajevu licitacija glede prodaje raznih odpadkov od sukna, platna, odeje, železa, pločevine itd.

Prodaja vreč. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede prodaje 1600 komadov starih vreč od moke. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Šivilje in krojači

Od 3. do 23. januarja 1932 priredim

damski in moški prikr-

jevalni tečaj.

Poučeval bom po najmodernejši metodi. Priglasitve sprejemam do 1. januarja 1932.

Natanč. pojasnila daje

TEODOR KUNC

lastnik konces. strok. šole Ljubljana, Sv. Petra c. 4/II.

KROJASKE ZADRUGE, ki prijavijo vsaj 15 udeležencev, imajo 40% pusta in se vrši tečaj na licu mesta. KROJNI VZORCI se izvršujejo po meri.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim ošebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snaži, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobl in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

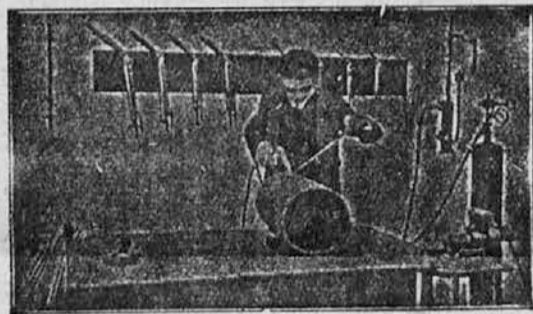

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in

AGA-RUŠE

udružene jugoslov. tvornice acetilena in oksigena d. d.

zadovoljujeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

šir om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočerm mirno, lepo in solnčnobeło

acetilensko luč

Iskriščajte tudi Vi te njihove proizvode v svojo korist!

Vesele
in
srečne
božične
praznike

želi
vsem
čitateljem

uprava
in

uredništvo

„O. V.“

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obravnavajo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno više